

není na závalu, že polizze o sporném pojištění vydána byla reprezentací pro Čsl. republiku v Praze, neboť otázkou rozepře jest jen, zda je majiteli pobočného závodu (čl. 21 obch. zák.) dovoleno, by z obchodů jím provedených žaloval a mohl býti žalován pod firmou pobočného závodu. — Nemůže dále býti přehlédnuto ustanovení druhého odstavce § 6 c. ř. s., podle něhož, je-li nedostatek procesní způsobilosti odstranitelný, má soud udělit k tomu potřebné příkazy, což jest zajisté ve druhé řadě proto závažno, že tvrzený nedostatek procesní způsobilosti bude lze po případě odstraniti. Rozhodl tedy odvolací soud ukvapeně. Proto bylo důvodnému rekursu vyhověno a rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 9727.

Příkázání zabavené pohledávky (k vybrání) lze povolit, třebaže usnesení o zabavení nenabylo ještě právní moci, ba dokonce i před doručením usnesení o zabavení poddlužníkovi.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, RII 71/30).

Exekuční soud přikázal vymáhajícímu věřiteli pohledávky k vybrání. Rekursní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc soudu prvé stolice, by o návrhu na příkázání pohledávek k vybrání znovu rozhodl. Důvody: Napadeným usnesením byly přikázány straně vymáhající k vybrání zabavené pohledávky, ač zabavení nebylo v den napadeného usnesení právoplatné. Strana povinna domáhá se stížností změny, pokud se týče zrušení napadeného usnesení. Poněvadž exekuční soud porušil předpis § 303 ex. ř., že se zabavená, rozumí se právoplatně zabavená, pohledávka přikáže, bylo napadené usnesení zrušiti, třebaže usnesení povolující exekuci zabavením pohledávek zatím nabylo právní moci rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 8. listopadu 1929. To se však stalo až po napadeném usnesení a nebylo při vydání napadeného usnesení známo, takže na to nelze bráti zřetel. Jelikož napadené usnesení bylo vydáno proti zákonu, bylo je zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by o návrhu na příkázání zabavených pohledávek k vybrání znovu rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, nehledě ke zrušovacímu důvodu, znovu rozhodl o rekursu.

Důvody:

Napadeným rozhodnutím zrušil rekursní soud usnesení exekučního soudu ze dne 31. července 1929 z důvodu, že jím byly přikázány vymáhající straně k vybrání zabavené pohledávky, ač zabavení nebylo v den povolení příkázání ještě právoplatné. Než příkázání zabavené pohledávky lze povolit i dříve, než usnesení o zabavení nabylo právní moci, a dokonce i před jeho doručením poddlužníkovi, poněvadž zákon povolení příkázání nečiní na tom závislým a povinné straně příkázáním

o sobě nemůže vzejít nenahraditelná škoda (srov. M. n. ze dne 3. prosince 1897 čís. 25.801, čís. 44 věstníka »zodpovězení otázek« k § 303 ex. ř., bod 3, a Neumann, Kommentar zur Exekutionsordnung, Vídeň 1929, str. 956 a 957 k § 303 ex. ř.). Jelikož rekursní soud v důsledku svého právního omylu rekurs povinné strany jinak nevyřídil, nebylo lze rozhodnouti ve věci, pokud se týče vyhověti návrhu dovolacího rekursu na obnovení usnesení prvního soudu a bylo proto rozhodnuto, jak výše uvedeno.

Čís. 9728.

Pokud přísluší zeti úplata za práce, jež konal v hospodářství své tchýně.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, Rv II 247/29).

Zeť domáhal se na pozůstalosti po tchýni úplaty za práce na usedlosti, jež byla ve spoluvlastnictví manželky a tchýně žalobcovy. Oba nižší soudy žalobu zamítly.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu k novému jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Nižší soudy vycházely ze skutkového předpokladu, že žalobce konal na rolnické usedlosti, patřící jeho tchýni a manželce práce hospodáře, že mu však z toho nevzešel nárok na mzdu proto, že je konal jako blízký příbuzný. Tento názor jest snad správný, pokud šlo o spoluvlastnickou polovici, která patřila jeho manželce, nikoli však o polovici, která patřila jeho tchýni. Není také zcela správné, že k námezdní smlouvě jest nutný určitý projev vůle stran, směřující k založení úplatného poměru. Zpravidla není pro vznik námezdní smlouvy předepsána zvláštní forma. Může tudíž býti založena jakoukoli formou, i konkludentním činem podle § 863 obč. zák. Smlouva o práce jest zpravidla úplatná. Není-li odměna smluvená, platí přiměřená odměna za smluvenou (§ 1152 obč. zák.). Soudní praxe arci neuznala úplatnost prací osob zaměstnaných, které byly v blízkém rodinném poměru k zaměstnavateli. Tak uznal nejvyšší soud, že schovanci nepřísluší nárok na mzdu za práce konané pěstounovi (sb. n. s. čís. 2134, 5684, 6888), zletilým dětem (sb. n. s. čís. 7073), ale přiznal ten nárok pastorkovi, který konal služby otčímovi, ač chtěl nastoupiti službu jinde (sb. n. s. čís. 2415), dospělému synovi, který po řadu let konal práce otci v naději, že mu bude odevzdáno jeho hospodářství (sb. n. s. čís. 9173) a snaše, která konala práce ve tchánově hospodářství očekávajíc, že tchán je předá podle slibu jejimu mužovi (sb. n. s. čís. 9246). Těmto posledním dvěma případům jest souzený případ nejpodobnější. Jest v něm jisto, že výslovná úplatná služební smlouva mezi žalobcem a zesnulou tchýní uzavřena nebyla. Ale, uváží-li